

Valsts vides dienests

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67084200, e-pasts ap@vvd.gov.lv, www.vvd.gov.lv

SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU EMISIJAS ATĻAUJA Nr.RI20SG0018
2021. - 2030.gadam¹

Operators

Komersanta nosaukums vai
vārds, uzvārds

Kontaktinformācija:

adrese

tālruņa un faksa numurs

e-pasta adrese

Reģistrācijas numurs Uzņēmumu reģistrā,
komersanta reģistrācijas numurs
vai personas kods

Reģistrācijas datums Uzņēmumu reģistrā
vai Uzņēmumu reģistra komercreģistrā

Valdošā uzņēmuma nosaukums,
ja operators ir koncerna atkarīgā sabiedrība

Akciju sabiedrība “Latvenergo”

Pulkveža Brieža 12, Rīga, LV-1230

tālr. 67728222

info@latvenergo.lv

40003032949

12.11.2002.

nav

Operatora pilnvarotā kontaktpersona

Vārds, uzvārds

Kontaktinformācija:

adrese

tālruņa un faksa numurs

e-pasta adrese

**Granīta iela 31, Acone, Salaspils pagasts,
Salaspils novads, LV-2119**

tālr. 67722370

Iekārta

Nosaukums

Atrašanās vietas adrese (arī pasta kods un
valsts nosaukums)

Teritorijas kods

Atrašanās vietas ģeogrāfiskās koordinātas

Akciju sabiedrība “Latvenergo” TEC-2

**Granīta iela 31, Acone, Salaspils pagasts
Salaspils novads, LV- 2119, Latvija**

0801231

56 ° 55' 09 ”
(ziemeļu platums)

24 ° 17 ' 03 ”
(austrumu garums)

Iekārtas īpašnieks

¹ atbilstoši likuma „Par piesārņojumu” 24.¹ panta piektajai daļai

Komersanta nosaukums vai
īpašnieka vārds, uzvārds
Kontaktinformācija:

adrese
tālruna un faksa numurs
e-pasta adrese

Reģistrācijas numurs Uzņēmumu reģistrā,
komersanta vienotais reģistrācijas numurs
vai personas kods

Reģistrācijas datums Uzņēmumu reģistrā
vai Uzņēmumu reģistra komercreģistrā

Akciju sabiedrība „Latvenergo”

Pulkveža Brieža 12, Rīga, LV-1230

tālr: 67728222

info@latvenergo.lv

40003032949

12.11.2002.

Datums, kad pieņemts iesniegums atļaujas saņemšanai **02.12.2020.**

Pieteiktās likuma „Par piesārņojumu” 2.pielikumā minētās piesārņojošās darbības veids
(saskaņā ar monitoringa plāna C.5.c sadaļu):

I daļas 1.apakšpunkts - **Kurināmā sadedzināšana — kurināmā oksidēšana neatkarīgi no tā, kā tiek izmantota šajā procesā ražotā siltumenerģija, elektroenerģija vai mehāniskā enerģija, un citas tieši saistītas darbības, tai skaitā dūmgāzu attīrīšana, iekārtās, kuru kopējā nominālā siltuma jauda pārsniedz 20 megavatus (izņemot bīstamo atkritumu vai sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtas).**

Iekārtas operators iesniedz iesniegumu atļaujas saņemšanai saskaņā ar
likuma „Par piesārņojumu” 24.¹ panta 3.daļu

Atļauja tiek izsniegta:

Esošai iekārtai

X

Atļauja

Akciju sabiedrībai „Latvenergo”

dod tiesības,

(operatora nosaukums)

**ievērojot atļaujā minētos nosacījumus,
emitēt šādas siltumnīcefekta gāzes:**

CO₂

X

Atļauju pārvaldes

Piesārņojuma un dabas resursu departamenta direktore

Inga Plociņa

**ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU**

Atļaujas izsniegšanas datums

23.12.2020.

Atļaujas pārskatīšanas un
atjaunošanas datums:

09.01.2023., 27.12.2024

Vieta

Rīga

Lēmumu par atļaujas izsniegšanu vai atļaujas nosacījumiem var apstrīdēt saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 76. un 79.pantu Vides pārraudzības valsts birojā, iesniegumu iesniedzot Valsts vides dienesta Atļaujas pārvaldē Rūpniecības ielā 23, Rīgā, LV-1045, mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

A sadaļa

Vispārīgā informācija par atļauju

1. Normatīvie akti, uz kuriem pamatojoties izsniegta atļauja, un piemērotie normatīvie akti

1. Likums "Par piesārņojumu";
2. MK 13.11.2012. noteikumi Nr.769 "Noteikumi par stacionāro tehnoloģisko iekārtu dalību Eiropas Savienības emisiju kvotu tirdzniecības sistēmā" (*turpmāk – MK noteikumi Nr.769*).
3. Eiropas Komisijas Īstenošanas Regula (ES) 2018/2066 (19.12.2018.) *par siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringu un ziņošanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK un ar ko groza Komisijas Regulu (ES) Nr.601/2012 (turpmāk – Regula 2018/2066)*.
4. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018.gada 11.decembris) *par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (turpmāk – Direktīva 2018/2001)*.
5. Eiropas Komisijas Īstenošanas Regula (ES) 2018/2067 (19.12.2018.) *par datu verifikāciju un verificētāju akreditāciju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK (turpmāk - Regula 2018/2067)*.
6. Eiropas Komisijas 02.05.2013. Regula (ES) Nr. 389/2013, ar ko izveido Savienības reģistru saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK, Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr.280/2004/EK un Nr.406/2009/EK un ar ko atceļ Komisijas Regulas (ES) 920/2010 un Nr.1193/2011.

2 Informācija par šim operatoram izsniegto atļauju A kategorijas vai B kategorijas piesārņojošas darbības veikšanai, C kategorijas piesārņojošas darbības apliecinājumu AS "Latvenergo" TEC-2 pasārņojošo darbību reglamentē atļauja A kategorijas piesārņojošai darbībai Nr.RI13IA0001, kas izsniegta 16.08.2013. (atjaunota un pārskatīta 09.01.2023., 27.02.2023.).

3 Atļaujas kopiju saņēmēji

Siltumnīcefekta gāzu (turpmāk - SEG) emisijas atļauja elektroniski ir nosūtīta:

- Salaspils novada pašvaldībai;
- Klimata un enerģētikas ministrijai;
- VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs".

4 Informācija, kura tiek klasificējama kā ierobežotas pieejamības informācija Ierobežotas pieejamības informācija nav noteikta.

B sadaļa

Pieteiktā darbība un atļaujas iesnieguma iesniegumā norādītās informācijas novērtējums

5. Likuma „Par piesārņojumu” 2.pielikumā minētās piesārņojošās darbības un to radīto emisiju īss apraksts

Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes (turpmāk – Dienests) 27.12.2024. novērtējums:

Dienestā ir saņemts Akciju Sabiedrības "Latvenergo" (turpmāk – AS "Latvenergo", arī Operators) iesniegums grozījumu veikšanai siltumnīcefekta gāzu (turpmāk – SEG) emisijas atļaujā Nr.RI20SG0018 (turpmāk – Iesniegums), sakarā ar plānoto biogāzes, kā kurināmā

izmantošanu iekārtā TEC-2, ko iesūknē vienotajā dabas gāzes tīklā, gāzes izcelsmes apliecināšanai, izmantojot izcelsmes apliecinājumus Direktīvas (ES) 2018/2001 par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu 2.panta 12.punkta izpratnē². Augstāk minētajam AS "Latvenergo" Iesniegumam pievienota Gada emisiju monitoringa plāna (MP) aktuālā versija, AS "Latvenergo" TEC-2 CO2 monitoringa datu plūsmas shēma, Monitoringa metodikas plāns (MMP).

Saskaņā ar Regulas 2018/2066 39.panta 3.punkta prasībām, lai noteiktu tādas dabas gāzes biomasas frakciju, kas nāk no gāzes tīkla, kurā ielaiž biogāzi, operators šā panta 2. punktā paredzētās analīzes vai aplēses metodes neizmanto. To operators var noteikt, izmantojot 4. punktā izklāstīto metodiku.

Savukārt, Regulas 2018/2066 39.panta 4.punkts nosaka, ka operators biogāzes biomasas frakciju un identisku nulles faktora biomasas frakciju var noteikt, izmantojot ekvivalenta enerģijas satura biogāzes iegādes pavadokumentus, un ar nosacījumu, ka operators kompetentajai iestādei iesniedz pietiekamus pierādījumus par to, ka:

- a) viens un tas pats biogāzes daudzums netiek uzskaitīts divkārti un, konkrētāk, neviens cits neapgalvo, ka izmantotu iegādāto biogāzes daudzumu, arī ar izcelsmes apliecinājumu, kas definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 12) punktā;
- b) operators un biogāzes ražotājs ir pieslēgti vienam un tam pašam gāzes tīklam.

Lai pierādītu atbilstību šim punktam, operators var izmantot datus, kas reģistrēti vienas vai vairāku dalībvalstu izveidotā datubāzē, kura ļauj izsekot biogāzes pārvadei. Atbilstību šim punktam var uzskatīt par pierādītu tad, ja operators iesniedz pierādījumus par tāda biogāzes daudzuma iegādi, kas saistīts ar attiecīga daudzuma anulēšanu Eiropas Savienības (ES) datubāzē, kura izveidota saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 31.a pantu, vai valsts datubāzē, kuru dalībvalsts izveidojusi saskaņā ar minētās Direktīvas 31.a panta 5. punktu. Ja vēlāk tiek konstatēts, ka minētajās datubāzēs anulēto daudzumu ilgtspējas pierādījumi ir neatbilstīgi, kompetentā iestāde verificētās emisijas attiecīgi izlabo.

Enerģētikas likuma 117¹. pants nosaka, ka, lai enerģijas patērētājiem vai galalietotājiem pierādītu, ka enerģijas daļa vai enerģijas daudzums ir iegūts no atjaunīgajiem energoresursiem, attiecīgās atjaunīgās enerģijas izcelsmi apliecina ar gāzes izcelsmes apliecinājumu. Atbilstoši Enerģētikas likuma 1.panta 20¹.p. un XV¹ nodaļas 117³.panta prasībām, gāzes izcelsmes apliecinājumus izsniegs Akciju sabiedrība "Conexus Baltic Grid" (turpmāk - AS "Conexus Baltic Grid"), kā vienotais dabas gāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operators Latvijā. Saskaņā ar Enerģētikas likuma 117².pantu, gāzes izcelsmes apliecinājums ir izsniedzams gāzes ražotājiem, identificējot ražošanas iekārtas un atjaunīgos energoresursus, no kuriem gāzes ir iegūta. Tomēr, gāzes izcelsmes apliecinājumu var atcelt vai nodot citiem tirgus dalībniekiem 12 mēnešus pēc gāzes izcelsmes apliecinājumā norādītās enerģijas vienības saražošanas.

Dienestā ir saņemta Klimata un enerģētikas ministrijas 18.12.2024. vēstule Nr. 2-4/3290, kurā ir norādīts, ka ES ETS Latvijas sistēmā iekļautajām iekārtām, kurās tiek izmantota biogāze no dabas gāzes pārvades vai sadales sistēmas, atbilstoši Regulas 2018/2066 39.panta 4.punktam, biomasas frakciju izmantotajā gāzveida kurināmajā var apliecināt, izmantojot izcelsmes apliecinājumus. No 2023. gada 1. jūlija biogāzes izcelsmes apliecinājumu izdevējiestāde Latvijā ir AS "Conexus Baltic Grid", kuras izsniegtajos izcelsmes apliecinājumos ietverta atbilstība ilgtspējas kritērijiem, ja tāda tiek pieprasīta, kā arī atbilstoši Enerģētikas

² "Izcelsmes apliecinājums" ir elektroniska formāta dokuments, ko izmanto vienīgi kā pierādījumu galalietotājam, ka attiecīgā enerģijas daļa vai daudzums ir ražots no atjaunojamajiem energoresursiem. Enerģētikas likuma 1.panta 20¹.punkta izpratnē "gāzes izcelsmes apliecinājums — elektronisks dokuments, kuru izmanto vienīgi kā pierādījumu, ka attiecīgais gāzes daudzums ir saražots no atjaunīgajiem energoresursiem".

likumā noteiktajam, uzņēmums nodrošina savstarpēji savienotajā sistēmā ievadāmās gāzes uzskaiti un kvalitātes kontroli.

Savukārt, Operatora Iesniegumā ir norādīts, ka AS "Latvenergo" gāzes izcelsmes apliecinājumus plāno iegādāties no tirgotājiem, kas nodrošina izcelsmes apliecinājumu sertifikātu tirdzniecību, un tos izmantot, lai apliecinātu atjaunojamās gāzes izmantošanu (tiek veikta to norakstīšana reģistrā, padarot to neaktīvu turpmākai tirdzniecībai). Biomasas frakcijas noteikšanai piemērotais līmenis - 1 pakāpe, tiek piemērots gadījumos, kad dabas gāzes tīklos (pārvades sistēmās) iesūknē biogāzi, un biogāzes (t.i. biomasas) frakcija tiek noteikta, izmantojot ekvivalenta enerģijas satura biogāzes iegādes dokumentus.

Atbilstoši Regulas 2018/2066 43.panta 4.b.punktam, Operators no emisijas avota kopējām emisijām var atskaitīt nulles faktora biomasas emisijas, kas noteiktas saskaņā ar 43.panta 4.a punktu, proti, biogāzes izmantošanas gadījumā, kas noteiktas, izmantojot ekvivalenta enerģijas satura biogāzes iegādes pavaddokumentus, un sniedzot atbilstošus pierādījumus (piemērojot Regulas 2018/2066 39. panta 4. punktu, skat. augstāk 4.punkta definējumu).

Operators Iesniegumā norāda, ka Biomasas frakcija tiks noteikta, izmantojot ekvivalenta enerģijas satura biogāzes iegādes reģistrācijas ierakstus – no biogāzes siltumenerģijas daudzuma attiecības pret dabas gāzes siltumenerģijas daudzumu, pamatojoties uz iegādātajiem un izmantotajiem izcelsmes apliecinājumiem.

TEC-2 CO₂ daudzuma noteikšanai tiek izmantota uz aprēķiniem balstīta metode. CO₂ emisija tiek aprēķināta atkarībā no izmantota kurināmā daudzuma un noteiktās biomasas frakcijas dabas gāzē, pamatojot izejdatus ar augstāk minētajiem dokumentiem. CO₂ emisijas aprēķiniem izmantotais vienādojums ir norādīts Atļaujas C sadaļas 12.2.punktā.

Pamatojoties uz augstāk minētajiem Latvijas Republikas un Eiropas Komisijas un Eiropas parlamenta normatīvajiem aktiem, ņemot vērā Klimata un enerģētikas ministrijas sniegto viedokli 18.12.2024. vēstulē Nr. 2-4/3290, kā arī izvērtējot Operatora Iesniegumā un pievienotajos dokumentos (MP, MMP) sniegto informāciju, Dienests secināja, ka var veikt grozījumus AS "Latvenergo" SEG atļaujā Nr.RI20SG0018, iekļaujot tajā informāciju par biogāzes (biomasas), kā kurināmā, izmantošanu iekārtā TEC-2, ko iesūknē vienotajā dabas gāzes tīklā, gāzes izcelsmes apliecināšanai, izmantojot izcelsmes apliecinājumus, ja Operators Dienestam nodrošinās pietiekamus pierādījumus par to, ka:

- a) viens un tas pats biogāzes daudzums netiek uzskaitīts divkārti un, konkrētāk, neviens cits neapgalvo, ka izmantotu iegādāto biogāzes daudzumu, arī ar izcelsmes apliecinājumu, kas definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 12. punktā;
- b) operators un biogāzes ražotājs ir pieslēgti vienam un tam pašam gāzes tīklam.

Vienlaikus Dienests precizē Atļauju, iekļaujot tajā D sadaļas 15.4., 15.5., 15.6. punktus atbilstoši MK noteikumu Nr.769 3.pielikuma prasībām. Atļaujas 18.punktā "Nosacījumi atļaujas grozījumu veikšanai" detalizētāk aprakstīti gadījumi, kuros Dienestā jāiesniedz iesniegums grozījumu veikšanai Atļaujā.

Dienesta 09.01.2023. novērtējums:

AS „Latvenergo” atbilstoši MK 13.11.2012. noteikumu Nr.769 „Noteikumi par stacionāro tehnoloģisko iekārtu dalību Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā” prasībām 27.09.2022. (ar papildinformāciju 01.03.2022., 17.11.2022., 02.12.2022. un 15.12.2022.) iesniedza Valsts vides dienesta Atļaujas pārvaldē (turpmāk – Dienests) iesniegumu grozījumu veikšanai Rīgas termoelektrostacijas TEC-2 siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas atļaujā 2021.-2030.gadam Nr.RI20SG0018 (turpmāk – Atļauja). Saskaņā ar iesniegumā sniegto informāciju

grozījumi Atļaujā nepieciešami jo operators, kā alternatīvu kurināmo ūdens sildkatlu un tvaika katla darbināšanai plāno izmantot dīzeļdegvielu līdz 81271 t/gadā, lai nodrošinātu iekārtu darbību dabas gāzes piegādes pārtraukšanas gadījumā. Sadedzinot minēto daudzumu dīzeļdegvielas veidosies 258122 t oglekļa dioksīda (CO₂), līdz ar to iekārtai mainīsies avota plūsmas kategorija no De minimis uz lielu (nozīmīga).

Saskaņā ar MK 13.11.2012. noteikumu Nr.769 „Noteikumi par stacionāro tehnoloģisko iekārtu dalību Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā” 31.3.apakšpunktu operators veic grozījumus iekārtas monitoringa nosacījumos un iesniedz iesniegumu par atļaujā nepieciešamajiem grozījumiem ja monitoringa plānā veicamas būtiskas izmaiņas regulas (ES) 2018/2066 (19.12.2018.) par siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringu un ziņošanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK un ar ko groza Komisijas Regulu (ES) Nr.601/2012 (turpmāk Regula 2018/2066) 15.panta 3.punktā noteiktajos gadījumos. Saskaņā ar Regulas 2018/2066 15.panta 3.punktā noteikto būtiskas izmaiņas iekārtas monitoringa plānā ir - g) mainās avota plūsmu kategorija (iespējamās kategorijas ir nozīmīga, maznozīmīga vai de minimis avota plūsma), ja šādu izmaiņu dēļ jāmaina monitoringa metodika;

Saskaņā ar likuma “Par piesārņojumu” sesto daļu Dienests SEG emisijas atļaujas nosacījumus saskaņo ar attiecīgās iekārtas A vai B kategorijas atļaujas nosacījumiem.

Dienests, pamatojoties uz operatora iesniegumu, kopā ar izmaiņām nosacījumos pārskata un atjauno AS “Latvenergo” Rīgas termoelektrostacijas TEC-2 Atļauju.

Saskaņā ar 10.10.2024. Iesniegumā sniegto informāciju “Tehnoloģiskās iekārtas un to darbība, ieskaitot izmantotās tehnoloģijas”.

Bez izmaiņām.

Saskaņā ar Atļaujas 09.01.2023. redakciju:

Saskaņā ar operatora sniegto informāciju AS “Latvenergo” Rīgas termoelektrostacija TEC-2 darbību ir uzsākusi 1973.gada decembrī. TEC-2 ražotne ir kombinēta siltumu un elektrību ražojoša elektrostacija. Eksploatējot TEC-2 tiek sadedzināts kurināmais un iegūta siltumenerģija tvaika un karstā ūdens veidā, kā arī ar tvaika turbīnām iegūta elektroenerģija. 11.04.2004. AS “Latvenergo” pieņēma lēmumu pakāpeniski nomainīt esošās ražošanas jaudas. 2006.gadā tika uzsākta TEC-2 rekonstrukcija.

Pēc rekonstrukcijas pirmā posma pabeigšanas 30.12.2008. un otrā posma pabeigšanas 23.09.2013. termoelektrostacijas iekārtas tiek nosacīti sadalītas divās daļās – enerģētiskajā un palīgiekārtu daļā. Palīgiekārtu daļā atrodas ūdens sildkatli un pašpatēriņa tvaika katls, kuri tiks ekspluatēti arī turpmāk pēc TEC-2 rekonstrukcijas pabeigšanas. Enerģētiskā daļa sastāv no diviem gāzes – tvaika kombinētā cikla blokiem, 1. energobloka (CCGT-1), kura iekārtas uzsāka darbību 30.12.2008., un 2. energobloka (CCGT-2), kura iekārtas tika nodotas ekspluatācijā 2013. gada 23.septembrī.

Pirmajā un otrajā energoblokā kā kurināmais tiek izmantota tikai dabas gāze, palīgiekārtu daļā kā pamatkurināmais tiek izmantota dabas gāze. Pēc dīzeļdegvielas saimniecības nodošanas ekspluatācijā 2014. gada maijā palīgiekārtu daļas iekārtās (ūdens sildkatlos un pašpatēriņa katlā) un 2.energobloka palīgkatlā kā avārijas vai alternatīvais kurināmais var tikt izmantota dīzeļdegviela.

1. energobloks (CCGT-1)

2008.gada decembrī darbu uzsāka pirmais jaunais gāzes kombinētā cikla bloks ar elektrisko jaudu koģenerācijas režīmā – 413 MW un siltuma jaudu 274 MW, kondensācijas režīmā – 442 MW.

TEC-2 jaunajā gāzes kombinētā cikla energobloka sastāvā ietilpst viena gāzes turbīna, viens utilizācijas katls, viena tvaika turbīna. Jaunais bloks darbojas kombinētā ciklā koģenerācijas vai kondensācijas režīmā. Gāzes turbīna paredzēta darbam tikai ar dabasgāzi.

Ražošanas ciklā tiek izmantota MS9001(FB) gāzes turbīna. Pēc gāzes turbīnas dūmgāzes nonāk utilizācijas katlā, lai ražotu tvaiku tvaika turbīnas KT-150-14 darbināšanai.

Lai piegādātu tvaiku pašpatēriņa tvaika sistēmai bloka iedarbināšanas laikā un, lai uzturētu mehānismu "standby" pozīcijā, pēc tā avārijas atslēgšanās, tiek izmantota pašpatēriņa tvaika sistēma. Tās galvenais elements ir pašpatēriņa tvaika palīgkatls Vapor TTK 300-SH. Tvaika palīgkatlā kā kurināmo izmanto tikai dabasgāzi.

2. energobloks (CCGT-2)

TEC-2 otrajā gāzes kombinētā cikla energobloka sastāvā ir viena enerģētiskā zona, kurā ietilpst viena gāzes turbīna GE/MS9371 viens utilizācijas katls VPI (UK), viena tvaika turbīna 2xSST800/SST500 (TT) un viena siltumapgādes sistēma. Stacija darbojas kombinētā ciklā vai nu koģenerācijas vai kondensācijas režīmā. Gāzes turbīna paredzēta darbam tikai ar dabasgāzi. Bloka elektriskā jauda koģenerācijas režīmā – 419 MW un siltuma jaudu 270 MW, kondensācijas režīmā – 439 MW.

Gāzes turbīnas izplūdes gāzes tiek izmantotas utilizācijas katlā, lai ražotu tvaiku tvaika turbīnas vajadzībām.

Siltumapgādes ūdens tiks sildīts ar tvaiku, kas noņemts no tvaika turbīnas, izmantojot divus apsildes kondensatorus un utilizācijas pēdējo sildvirsmu, tādā veidā, ka siltummainis darbojas paralēli ar minēto apsildes kondensatoru.

Lai piegādātu tvaiku pašpatēriņa tvaika sistēmai iedarbināšanas laikā un, lai uzturētu mehānismu "standby" pozīcijā, pēc tā avārijas atslēgšanās, tiek izmantota pašpatēriņa tvaika sistēma. Tās galvenais elements ir tvaika palīgkatls LOINTEK LKM-30, kurā tiek ražots tvaiks. Tvaika palīgkatlā kā kurināmo izmanto dabasgāzi. Lai nodrošinātu TEC-2 otrā energobloka palīgkatla darbību dabas gāzes piegādes pārtraukšanas gadījumā vai pie remontā izvesta pašpatēriņa katla PK-1, tika realizēts projekts "Rīgas TEC-2 2.energobloka palīgkatla pievienošana pie stacijas palīgtvaika sistēmas un rekonstrukcija dīzeļdegvielas sadedzināšanai". Līdz ar projekta īstenošanu 2.energobloka tvaika palīgkatlā LOINTEK LKM-30, kurā kā kurināmo varēja izmantot tikai dabasgāzi, gāzes pārtraukuma gadījumos kā avārijas kurināmo vai alternatīvo kurināmo var izmantot dīzeļdegvielu.

Palīgiekārtu daļa

Siltumenerģijas ražošanai elektrostacijā uzstādīti 5 ūdens sildkatli. Ūdens sildkatli paredzēti, lai nosegtu nelielus siltuma jaudas iztrūkumus pie pozitīvām ārējās temperatūrām, kā arī trūkstošo siltuma jaudu nodrošināšanai pie ārējās temperatūrām apmēram zem -8 °C.

Dīzeļdegvielas saimniecības izbūve tika pabeigta 2014. gada maijā. Ūdens sildkatli pieslēgti diviem 50 m augstiem dūmeņiem. Trīs ūdens sildāmie katli pieslēgti 50 m augstajam dūmeņim, kas ekspluatācijā nodoti 2014. gada septembrī. Ceturtais ūdens sildāmais katls pieslēgts 50 m augstam dūmeņim, kas tika izbūvēts reizē ar piekto ūdens sildāmo katlu un nodots ekspluatācijā 2013. gada maijā.

Ūdens sildkatlos un pašpatēriņa tvaika katlā DE-25-14 kā pamatkurināmo izmanto dabasgāzi, bet kā alternatīvo un avārijas kurināmo – dīzeļdegvielu.

Pašpatēriņa tvaika katls DE-25-14 tiek izmantots pašpatēriņa un saimnieciskām vajadzībām, kā arī tuvējo māju apgādei ar karsto ūdeni periodā, kad pārējās iekārtas nedarbojas.

Kopējā TEC-2 uzstādītā jauda pēc otrā bloka nodošanas ekspluatācijā ir:

- elektriskā (bruto) jauda: 832 MW_{el} – koģenerācijas režīmā;
- elektriskā (bruto) jauda: 881 MW_{el} – kondensācijas režīmā;
- siltuma jauda: 544 MW_{th} koģenerācijas režīmā;
- ūdens sildāmo katlu jauda: 580 MW_{th};
- palīgkatlu, pašpatēriņa katlu siltuma jauda: 38.75 MW_{th}

Siltumenerģijas daudzums TEC-2 tiek saražots atbilstoši AS "Rīgas siltums" pieprasījumam un noslēgtā līguma nosacījumiem. Siltumenerģijas daudzums TEC-2 tiek saražots atbilstoši AS "Rīgas Siltums" pieprasījumam un noslēgtā līguma nosacījumiem. Prognozētais saražotās siltumenerģijas daudzums gadā ir aptuveni 0.86 TWh_{th} gadā. Saražotās elektroenerģijas apjoms

atkarīgs no elektroenerģijas pieprasījuma elektroenerģijas tirgū. Tiek plānots, ka TEC-2 saražos līdz 1.10 TWhel elektroenerģijas gadā.

Dūmgāzu, kuru sastāvā ir arī CO₂, novadīšanai atmosfērā ir sekojoši emisijas punkti:

Enerģētiskā daļa:

1. energobloks

- dūmgāzes no gāzes turbīnas un utilizācijas katla atmosfērā tiek izvadītas caur dūmeni, kura augstums 60 m – emisijas punkts **EP1**;
- dūmgāzes no tvaika palīgkatla atmosfērā tiek izvadītas caur dūmeni, kura augstums 16,5 m – emisijas punkts **EP2**.

2. energobloks

- dūmgāzes no gāzes turbīnas un utilizācijas katla atmosfērā tiek izvadītas caur dūmeni, kura augstums 60 m – emisijas punkts **EP3**;
- dūmgāzes no tvaika palīgkatla atmosfērā tiek izvadītas caur dūmeni, kura augstums 25 m – emisijas punkts **EP4**.

Palīgiekārtu daļa:

- dūmgāzes no 3 ūdens sildāmiem katliem atmosfērā izvada caur dūmeni, augstums 50 m emisijas punkts **EP5**;
- dūmgāzes no 2 ūdens sildāmiem katliem atmosfērā izvada caur dūmeni, augstums 50 m emisijas punkts **EP6**;
- dūmgāzes no pašpatēriņa tvaika katla atmosfērā izvada caur dūmeni, augstums 26 m – emisijas punkts **EP7**.

AS “Latvenergo” Rīgas termoelektrostacijas TEC-2 kopēja nominālā siltuma jauda **1162,75 MW** (nominālā ievadītā siltuma jauda 2265,5 MW), elektriskā jauda 832 MW_{el} koģenerācijas režīmā (881 MW_{el} kondensācijas režīmā).

TEC-2 nav iekārtas vai iekārtu daļas, kas nav Eiropas Savienības Emisiju tirdzniecības sistēmā. Visās sadedzināšanas iekārtās CO₂ emisijas rodas degšanas procesā – sadegot dabas gāzei un dīzeļdegvielai oksidējas tā sastāvā esošais ogleklis.

6. Informācija par iekārtām, kuras veic likuma „Par piesārņojumu” 2.pielikumā minētās piesārņojošās darbības, – atrašanās vieta un izvietojums

Saskaņā ar 10.10.2024. Iesniegumā sniegto informāciju “Tehnoloģiskās iekārtas un to darbība, ieskaitot izmantotās tehnoloģijas.

Bez izmaiņām.

Saskaņā ar 09.01.2023. Atļaujas redakciju:

Saskaņā ar operatora sniegto informāciju (11.10.2022. Dienestā pieņemtais iesniegums A kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas Nr.RI13IA0001 atjaunošanai un pārskatīšanai) TEC-2 atrodas Aconē, Salaspils pagastā, Salaspils novada administratīvās teritorijas ziemeļrietumu daļā pie Stopiņu pagasta robežas. Aptuveni 2 km uz rietumiem atrodas Rīgas pilsētas robeža. TEC-2 ražotnes teritorija aizņem 67,1 ha lielu platību. Attālums līdz Rīgas centram ir ~10 km, bet Salaspils pilsētai – 7,5 km. Tuvākās teritorijas ar blīvu apdzīvotību – Saulīši (~0.7 km uz ziemeļrietumiem), Rūķīši (~1 km uz dienvidiem), Vālodzes (~1.2 km uz ziemeļaustrumiem), Silabrieži (~ 1.3 km uz dienvidaustrumiem) un Ulbroka (~ 2 km uz ziemeļiem). TEC-2 ražotne izvietojusies starp dzelzceļa līniju Rīga – Ērgļi no ziemeļiem (Acones stacija ~0.3 km uz austrumiem no ražotnes) un Granīta ielu no dienvidiem. Blakus TEC-2 rietumu robežai atrodas mazdārziņu kooperatīvs “Enerģētīkis-2”, kur daļa māju pielīdzināmas individuālajām mājām, jo tiek apdzīvotas visu gadu, un SIA “Gren Rīga” (bijuša SIA “Energia Verde”) koģenerācijas stacija. Ārpus ražotnes teritorijas dienvidu pusē aiz autoceļa (Granīta ielas) ir izvietota TEC-2 duļķu glabātava, kas ierīkota atbilstoši TEC-2 vecā energobloka

projektam. Saskaņā ar projektu uz duļķu glabātavu tika novadītas atsevišķas tehnoloģisko notekūdeņu plūsmas.

Iepretim TEC-2 pievedceļam, dienvidos no ražotnes atrodas četras deviņstāvu un viena piecstāvu dzīvojamā māja kas savulaik tika būvētas speciāli TEC-2 darbiniekiem. Uz ziemeļiem nelielā attālumā no TEC-2 teritorijas atrodas vairākas mazstāvu dzīvojamās mājas (tuvākā no tām apmēram 75 m attālumā), ko no ražotnes teritorijas atdala dzelzceļa līnija.

Uz austrumiem no TEC-2 atrodas ražošanas teritorija kurā darbību veic vairāki ražošanas uzņēmumi. Lielas ražošanas un tehniskās apbūves teritorijas atrodas arī Rīgas pilsētas virzienā, uz dienvidrietumiem un rietumiem no TEC-2 ražotnes. Šeit, sākot no apmēram 0,5 km attāluma no TEC-2, atrodas pamatā autotransporta un kravas pārvadāšanas, betona un dzelzsbetona izstrādājumu ražošanas, krāsaino metālu otrreizējās pārstrādes kā arī kokapstrādes uzņēmumi. Otra lielākā ražošanas un tehniskās apbūves teritorija atrodas 0.7 km attālumā uz ziemeļiem no ražotnes teritorijas Ulbrokas virzienā. Šeit atrodas divi cūkkopības nozares uzņēmumi – SIA “Ulbroka” un SIA “Agrosels”.

3 km rādiusā no TEC-2 atrodas divas kapsētas, tuvākā no tām ~1.5 km uz rietumiem no ražotnes teritorijas. Savukārt, sabiedriskā apbūve – 2 skolas, atrodas vairāk kā 2 km attālumā no ražotnes. *Salaspils novada teritoriālā plānojumā 2013.-2025.gadam TEC-2 teritorija ir apzīmēta kā rūpnieciskās apbūves teritorija (R), kurā paredzēta rūpnieciskās ražošanas ēku, rezervuāru, bunkuru, silosu un noliktavu ēku būvniecība. TEC-2 darbība nav pretrunā ar pašvaldības teritorijas plānojumā izvirzītajiem mērķiem un prasībām.*

7. Lēmuma pieņemšanas procesā iesniegtie priekšlikumi:

7.1. valsts vai pašvaldību institūciju priekšlikumi

Dienestā 27.12.2024. novērtējums:

Dienestā ir saņemtas:

1. *Klimata un enerģētikas ministrijas 18.12.2024. vēstule Nr. 2-4/3290 , kurā ir norādīts, ka ES ETS Latvijas sistēmā iekļautajām iekārtām, kurās tiek izmantota biogāze no dabas gāzes pārvades vai sadales sistēmas, atbilstoši Regulas 2018/2066 39.panta 4.punktam, biomasas frakciju izmantotajā gāzveida kurināmajā var apliecināt, izmantojot izcelsmes apliecinājumus. No 2023. gada 1. jūlija biogāzes izcelsmes apliecinājumu izdevējiestāde Latvijā ir AS "Conexus Baltic Grid", kuras izsniegtajos izcelsmes apliecinājumos ietverta atbilstība ilgtspējas kritērijiem, ja tāda tiek pieprasīta, kā arī atbilstoši Enerģētikas likumā noteiktajam, uzņēmums nodrošina savstarpēji savienotajā sistēmā ievadāmās gāzes uzskaiti un kvalitātes kontroli.*

Papildus Klimata un enerģētikas ministrijas vēstulē ir norādīts, ka “Izcelsmes apliecinājums ir elektronisks dokuments, kas norāda, ka gāze ražota no atjaunīgiem energoresursiem, savukārt ilgtspējas rādītāji ir ietverti ilgtspējas apliecinājumos jeb “proof of sustainability”. Latvijā nav noteikts papildu regulējums ilgtspējas apliecinājumiem, attiecīgi to aprīte notiek pēc ES Brīvprātīgo shēmu principiem (https://energy.ec.europa.eu/topics/renewable-energy/bioenergy/voluntary-schemes_en).

2. *Salaspils novada pašvaldības 14.11.2024. vēstule Nr.ADM/1-18.2/24/3830, kurā ir sniegts AS “Latvenergo” Iesnieguma izvērtējums un Salaspils novada pašvaldībai nav komentāru vai priekšlikumu grozījumu veikšanai SEG atļaujā Nr.RI20SG0018.*

Klimata un enerģētikas ministrijas sniegtais viedoklis tika ņemts vērā, veicot grozījumus SEG atļaujā Nr.RI20SG0018.

Saskaņā ar Atļaujas 09.01.2023. redakciju:

Priekšlikumi netika saņemti.

7.2. sabiedrības priekšlikumi

Saskaņā ar Atļaujas 09.01.2023. redakciju:

Priekšlikumi netika saņemti.

8. Iesniegumā norādītās informācijas novērtējums:

8.1. labāko pieejamo tehnisko paņēmieni izmantošana

Saskaņā ar Atļaujas 09.01.2023. redakciju:

Nozares labākie pieejamie tehniskie paņēmieni ir noteikti Eiropas Komisijas 30.11.2021. īstenošanas lēmumā (ES) 2021/2326 ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES pieņem secinājumus par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām.

Operators sniedza šādu savas darbības izvērtējumu par atbilstību LPTP, t.sk.:

- 1) Nodrošināta kurināmā efektīva izmantošana un siltumenerģijas ražošana koģenerācijas režīmā.
- 2) AS "Latvenergo" regulāri tiek veikts vides monitorings. Ar tā palīdzību tiek uzraudzīti, mērīti un noteikti darbību rādītāji, kuri noteikti piesārņojošās darbībās, siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujās, un kuri var radīt ietekmi uz vidi. Juridiski saistošu monitoringa rezultātu iegūšanai tiek pieaicinātas akreditētas laboratorijas, papildus tam tehnoloģiskām vajadzībām tiek veiktas ekspresanalīzes, kuras veic TEC darbinieki.
- 3) Ūdens sildāmo katlu dūmgāzu trakts aprīkots ar papildus O₂ un CO devējiem, kas nodrošina precīzāku degšanas procesa regulēšanu un optimālu NO_x un CO koncentrācijas uzturēšanu.
- 4) Iekārtas aprīkotas ar automātiskām degšanas procesa vadības iekārtām. Degšanas process tiek vadīts un kontrolēts automātiski. Tiek nodrošināti stabili degšanas apstākļi, nodrošinot noteiktas kvalitātes viena veida kurināmā izmantošanu.
- 5) 2021.gadā TEC-2 siltuma akumulācijas sistēmas izbūve. Visas sistēmas izbūvētas sūkņu iekārtas ir aprīkotas ar frekvenču pārveidotājiem – primāro energoresursu ietaupījums, CO₂ emisijas samazinājums.
- 6) Ēku energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi (fasādes atjaunošana, siltināšana, apgaismojuma, ventilācijas un apkures sistēmu modernizācija), energovadība un kontrole (enerģijas patēriņa mērīšana, termoregulatoru uzstādīšana).
- 7) Saules paneļu uzstādīšana TEC-2 teritorijā – elektroenerģijas ražošana pašpatēriņam.
- 8) TEC-2 uzstādītie kombinētā cikla energobloki, kas atbilst LPTP prasībām, ļauj maksimāli izmantot koģenerāciju siltumenerģijas ražošanai. Kurināmais tiek izmantots efektīvi.
- 9) 2021.gadā TEC-2 siltuma akumulācijas sistēmas izbūve. Siltuma akumulācijas sistēmas izveidošana TEC-2 nodrošinās gan primāro energoresursu ietaupījumu, gan CO₂ emisiju samazinājumu.

8.2. ieviestie un plānotie tīrākas ražošanas pasākumi

Saskaņā ar Atļaujas 09.01.2023. redakciju:

Saskaņā ar operatora sniegto informāciju Rīgas TEC-2 ir ieviesta un sertificēta Vides pārvaldības sistēma atbilstoši LVS EN ISO 14001 standartam, kas veicina vides aizsardzības prasību ievērošanu un uzraudzību TEC-2. Sistēma tiek uzturēta un pilnveidota.

Lai sasniegtu energoefektivitātes mērķus, AS "Latvenergo" ieviesta, sertificēta un tiek uzturēta energopārvaldības sistēma atbilstoši ISO 50 001 standartam.

TEC-2 realizēti vairāki projekti, kuru ietvaros ieviesti tīrākas ražošanas pasākumi. Piemēram, 2019.gadā veikta 1.energobloka gāzes turbīnas modernizācija (9FB.02 OpFlex paketes risinājums). Uzlabota TEC-2 1.energobloka spēja strādāt pie dažādiem gāzes kvalitātes diapazoniem (kaloritātes) un mazāka tehniskā minimuma, vienlaikus nodrošinot zemas slāpekļa oksīdu emisijas. Modernizēta gāzes turbīnas vadības sistēma.

Laika posmā no 2018. – 2021.gadam veikta siltuma akumulācijas sistēmas izveidošana. Projekts īstenots lai aizvietotu jaukto režīmu un kondensācijas izstrādi ar koģenerāciju, papildus slogojot

energoblokus koģenerācijas režīmā, uzlabojot termoelektrocentrāles efektivitāti, samazinot kurināmā patēriņu un CO₂ emisijas. Projekts tika izpildīts divos etapos atbilstoši būvprojekta sadalījumam:

- izbūvēta akumulācijas tvertne;
- pārbūvēta komunikācijas estakāde un ķīmiskās reaģentu noliktava, t.sk. demontētas ķīmisko reaģentu uzglabāšanas tvertnes.
- uzstādītas tehnoloģiskās iekārtas siltuma akumulācijas sistēmas darbības nodrošināšanai.

2022.gadā, lai nodrošinātu elektroenerģijas pašpatēriņu TEC-2 palīgiekārtu daļā daļēji izmantojot atjaunīgos energoresursus – saules enerģiju, TEC-2 teritorijā blakus siltuma akumulācijas tvertnei tika uzstādīta saules paneļu sistēma ar maksimālo izejas jaudu 100 kW.

Pie nākotnē plānotiem darbiem (vēl saskaņošanas procesā) var minēt dūmgāzu ekonomāzera uzstādīšanu TEC-2 ūdens sildīšanas katlam Nr.5, kas nodrošinās TEC-2 siltumenerģijas ražošanas procesu efektivitātes paaugstināšanu, ražojot to ūdens sildīšanas katlā Nr.5, vienlaikus nodrošinot kurināmā patēriņa un CO₂ emisiju samazinājumu, kā arī dūmgāzu latentā siltuma lietderīgu utilizāciju siltumtīklos.

8.3. resursu izmantošana (enerģija, kurināmais, izejvielas un palīgmateriāli)

Dienesta 27.12.2024. novērtējums:

AS “Latvenergo” iesniedza Dienestā iesniegumu grozījumu veikšanai SEG atļaujā Nr.RI20SG0018 sakarā ar plānoto biogāzes, kā kurināmā izmantošanu iekārtā TEC-2, ko iesūknē vienotajā dabas gāzes tīklā, gāzes izcelsmes apliecināšanai, izmantojot izcelsmes apliecinājumus Direktīvas (ES) 2018/2001 par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu 2.panta 12.punkta izpratnē.

AS „Latvenergo” Iekārta TEC-2 klasificējama, kā C kategorijas iekārta, kur vidējās verificētās gada emisijas tirdzniecības periodā, kas bija tieši pirms pašreizējā tirdzniecības perioda, ir lielākas par 500 000 t CO₂, neskaitot no biomasas iegūto CO₂ un pirms pārvietotā CO₂ atņemšanas.

Iekārtai ir divu kategoriju avotu plūsmas, kas atbilstoši Regulas 2018/2066 19.panta 3.punktam kvalificētas, ka:

- liela (nozīmīga) avotu plūsma - dabas gāzes (ar biogāzes frakciju) sadedzināšanas gadījumā;
- liela (nozīmīga) avotu plūsma – dīzeļdegvielas (avārijas kurināmā) sadedzināšanas gadījumā.

Monitoringa plānā emisijas apjoma noteikšanai izvēlēta uz aprēķiniem balstīta metodoloģija.

CO₂ emisijas no sadedzināšanas procesiem tiks aprēķinātas atkarībā no patērētā kurināmā daudzuma.

Sakarā ar plānoto biogāzes (kā biomasas) frakcijas noteikšanu dabas gāzē, uz šo brīdi Iekārtas TEC-2 kategorijas nemainās, kā arī dabas gāzes un dīzeļdegvielas plūsmu klasifikācijas nemainās.

Atbilstoši Operatora Iesniegumā norādītajām, biomasas frakcijas noteikšanai piemērotais līmenis – 1 pakāpe, biomasas frakcijas noteikšana tiks veikta, izmantojot ekvivalenta enerģijas satura biogāzes iegādes pavaddokumentus, kas tiks iegādāti no vienotās dabas gāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora.

ES emisiju tirdzniecības sistēmas ietvaros atjaunīgo energoresursu gāzēm, kas pilnībā atbilst ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumu kritērijiem, ja tādi attiecināmi un konkrēto kurināmo/degvielu, oglekļa dioksīda emisiju faktors ir “0”, neatkarīgi no tā, kāds siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums tiek uzrādīts ilgtspējas apliecinājumā. Tādējādi, lai biogāzes frakciju uzskaitītu par nulles faktora biomasas frakciju atbilstoši Regulai 2018/2066 definējumam, biogāzei jāatbilst Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 2.–7. punktā un 10. punktā noteiktajiem ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījuma kritērijiem. Minētajai informācijai jābūt ietvertajai ilgtspējas apliecinājumos.

Saskaņā ar Atļaujas 09.01.2023. redakciju:

Kā kurināmo AS „Latvenergo” TEC-2 ražotne izmanto dabasgāzi un, lai nodrošinātu iekārtu darbību dabas gāzes piegādes pārtraukšanas gadījumā, kā alternatīvu kurināmo ūdens sildkatlu un tvaika katla darbināšanai paredzēts izmantot dīzeļdegvielu.

Saskaņā ar operatora sniegto informāciju kurināmā patēriņš atkarīgs no TEC-2 darbības scenārija (ir paredzēti 5 scenāriji). Darbības scenāriji izstrādāti izvērtējot visas iespējamās situācijas TEC-2 darbības nodrošināšanai, tajā skaitā situāciju, kad valstī iespējama ierobežota dabas gāzes piegāde. Lai nodrošinātu siltumapgādi Rīgas iedzīvotājiem un lai nodrošinātu siltumapgādi ar pietiekamu turpgaitas temperatūru, lai novērstu siltumtrašu aizsalšanu arī lielākajā ziemas salā, AS “Latvenergo” ir paredzējusi un izvērtējusi vairākus TEC-2 darbības scenārijus, tajā skaitā dažādos krīzes līmeņos, paredzot daļēju un pilnīgi pāreju uz alternatīvo kurināmo – dīzeļdegvielu.

Monitoringa plāna dati ir balstīti uz 5.darbības scenāriju – maksimāli noslogoti ūdens sildkatli; kurināmais dīzeļdegviela līdz 81271 t/gadā.

Dabasgāzi TEC-2 piegādā AS “Gasol” pa gāzes vadu. Dīzeļdegvielu iespējams piegādāt pa dzelzceļu vai ar autocisternām. Dīzeļdegvielas pieņemšanai no vagoncisternām, tiek izmantota esošā degvielas izliešanas estakāde, kas aprīkota ar slēgto izliešanas sistēmu. Dīzeļdegviela pastāvīgi tiks uzglabāta tikai vienā no rezervuāriem. Otrs rezervuārs paredzēts, lai tajā pārlietu dīzeļdegvielu avārijas gadījumā vai uzglabāšanas rezervuāra pārbaudes laikā.

Atbilstoši Eiropas Komisijas 19.12.2018. Īstenošanas Regulas (ES) 2018/2066 par siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringu un ziņošanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK un ar ko groza Komisijas Regulu (ES) Nr.601/2012 (turpmāk Regula 2018/2066) 19.panta 2.punkta c) apakšpunktam AS „Latvenergo” TEC-2 klasificējama kā **C kategorijas iekārta**, kur vidējās verificētās gada emisijas tirdzniecības periodā, kas bija tieši pirms pašreizējā tirdzniecības perioda, ir lielākas par 500 000 t CO₂, neskaitot no biomasas iegūto CO₂ un pirms pārvietotā CO₂ atņemšanas.

Iekārtai ir divu kategoriju avotu plūsmas, kas atbilstoši Regulas 2018/2066 19.panta 3.punktam kvalificētas, ka:

- **liela (nozīmīga) avotu plūsma** - dabas gāzes sadedzināšanas gadījumā;
- **liela (nozīmīga) avotu plūsma** – dīzeļdegvielas (avārijas kurināmā) sadedzināšanas gadījumā.

Monitoringa plānā emisijas apjoma noteikšanai izvēlēta uz aprēķiniem balstīta metodoloģija.

CO₂ emisijas no sadedzināšanas procesiem tiks aprēķinātas atkarībā no patērētā kurināmā daudzuma.

Citu izejvielu un materiālu, kuru izmantošana radītu CO₂ emisiju TEC-2 nav.

Saskaņā ar operatora sniegto informāciju **CO₂ aprēķins avota plūsmai dabas gāze**, cits gāzveida kurināmais, plūsma – liela, **4. pakāpe** (maksimālā pieļaujamā nenoteiktība avota plūsmas noteikšanai ±1.5%).

Izmantotās dabas gāzes apjoms tiek noteikts nepārtraukti mērot ar skaitītājiem. TEC-2 saņemtās dabas gāzes uzskaitē notiek pirms TEC-2 piederības robežas uzstādītajā gāzes sadales sistēmas operatora AS "Gasol" dabas gāzes komercuzskaites stacijā. Komercuzskaites stacija ir dabas gāzes sadales sistēmas operatora AS "Gasol" īpašums. Komercuzskaites stacijā uzstādītie gāzes skaitītāji (apzīmējumi MI1 – MI4) uzskaita kopējo uz TEC-2 padoto gāzes daudzumu. Skaitītāji komercuzskaites stacijā izvietoti uz 4 paralēlām līnijām, kas ļauj skaitītājus savstarpēji aizvietot. Viens no skaitītājiem ir ar mazāku mērījumu diapazonu (5 – 650 m³/h) un zemāku darba spiedienu, kas tiek izmantots, kad gāzes patēriņš ir neliels.

Dabas gāzes sadales sistēmas operators nodrošina komercuzskaites stacijā ietilpstošo dabas gāzes uzskaites mēraparātu saglabāšanu, to instrukcijām atbilstošu ekspluatāciju un savlaicīgu verificēšanu LR normatīvajos aktos par metroloģiskajām prasībām mērīšanas līdzekļiem

noteiktajos termiņos, kā arī plombu saglabāšanu. Monitoringa plānā uzrādīto mērīdzenkļu aktuālie sertifikāti doti pielikumā Nr.5

Saskaņā ar Sadales sistēmas pakalpojuma Līgumu, starp AS "Latvenergo" un dabas gāzes sadales sistēmas operatoru (SSO), ir noteikta kārtība, kādā notiek AS "Latvenergo" TEC-2 saņemtais dabas gāzes uzskaites, mērījumu uzraudzība, datu pieejamība un informēšana. Gadījumos, kad dabasgāzi nav iespējams uzskaitīt komercuzskaites stacijā, SSO visīsākajā laikā informē par to AS "Latvenergo", un dabas gāze tiek uzskaitīta ar AS "Latvenergo" īpašumā esošajiem TEC-2 dabas gāzes uzskaites. mēraparātiem (skaitītājiem). Šie gāzes skaitītāji tiek ekspluatēti atbilstoši normatīvajiem aktiem par metroloģiskajām mērīšanas līdzekļiem prasībām. TEC-2 energobloku dabas gāzes skaitītāji izvietoti bloku telpās uz gāzes padeves līnijām, ūdens sildkatlu mājā uz katra katla un tvaika palīgkatla dabas gāzes padeves līnijām.

Katru mēnesi atbilstoši dabas gāzes skaitītāju rādījumiem tiek sastādīts Dabas gāzes piegādes-saņemšanas akts par mēnesī patērēto dabas gāzes apjomu, kuru paraksta AS "Latvenergo" un SSO pārstāvji. Akta forma noteikta 07.02.2017. MK noteikumos Nr.78 "Dabas gāzes tirdzniecības un lietošanas noteikumi". Atbilstoši aktiem AS "Latvenergo" tiek sagatavotas ikmēneša, ceturkšņa un gada atskaites – forma Nr.1 "Dati par termoelektrostaciju darbu".

Par dabas gāzes iegādi tiek slēgti tirdzniecības līgumi. Noslēgto līgumu skaits un tirdzniecības partneri var mainīties atkarībā no situācijas gāzes tirgū. Ir noslēgti tirdzniecības līgumi, piemēram, ar AS "Latvijas gāze", "Lietuvos duju tiekimas" UAB (Lietuva), UAB ACHEMA GAS TRADE un citiem. Dabas gāzes tirgotājs tiek izvēlēts atbilstoši AS "Latvenergo" noteiktai procedūrai.

Dabas gāzes kvalitātes kontrole:

Atbilstoši MK noteikumiem Nr.78 "Dabas gāzes tirdzniecības un lietošanas noteikumi" Sadales sistēmas operators ir atbildīgs par piegādājamās dabas gāzes kvalitātes parametru atbilstības kontroli šo noteikumu pielikumā norādīto pieļaujamo vērtību robežām un ir tiesīgs atteikties dabas gāzes vai aizvietotājgāzes piegādi, ja tā neatbilst minētajām kvalitātes prasībām.

Lai precīzi aprēķinātu Latvijas dabas gāzes lietotājiem pārvadītās dabas gāzes uzskaiti enerģijas mērvienībās (kWh/m³) AS "Conexus Baltic Grid" 2017.gadā gāzes vadu būtiskākajos mezglos – gāzes regulēšanas stacijās (GRS) t.sk., Rīga-1, Rīga-3 un GRS Ziemeļi, no kurām tiek padota dabas gāze TEC-2, uzstādīja dabas gāzes hromotogrāfus. Uzstādīto hromotogrāfu nepārtraukto mērījumu dati tiek izmantoti, lai noteiktu gāzes sadales sistēmas operatoram padotās gāzes daudzumu enerģijas vienībās.

Izmantojot minētos AS "Conexus Baltic Grid" datus, gāzes sadales operators AS "Gaso" atbilstoši 07.02.2017. MK noteikumiem Nr.78 "Dabas gāzes tirdzniecības un lietošanas noteikumi" un AS "Latvijas gāze" 16.03.2017. Valdes sēdē apstiprinātajai "Sadales sistēmas siltumspējas zonu kārtībai" Nr 42/18, nosaka katras siltumspējas zonas vidējo svērto augstāko un zemāko siltumspēju katrai dienai, kā arī mēneša vidējo svērto sadales sistēmā padoto dabas gāzes augstāko siltumspēju. Informācija tiek publicēta AS "Gaso" vietnē: <https://www.gaso.lv/>.

Mēneša vidējā svērtā siltumspēja tiek fiksēta TEC-2 ikmēneša formā Nr.1 "Dati par termoelektrostaciju darbu", kas tiek izmantota CO₂ emisiju aprēķināšanai.

Pamatojoties uz dabas gāzes sastāva un siltumspējas stabilitāti pēdējos 3 gados, tad atbilstoši Regulas 2018/2066 31.panta 4.punktam, ir iespējams kurināmā siltumspējas un emisijas faktora noteikšanai varētu piemērot tos pašus līmeņus kā standartdegvielai, ar nosacījumu, ka operators vismaz ik pēc trim gadiem iesniedz pierādījumus, ka šo pēdējo trīs gadu laikā attiecībā uz norādīto siltumspējas vērtību ir ievērots 1 % intervāls.

Dienesta 09.01.2023. izvērtējums:

Operators ir iesniedzis dabas gāzes siltumspējas salīdzināšanas protokolus par 2019, 2020 un 2021. gadiem.

Dabas gāzes siltumspējas hromatogrāfiskās analīzes paplašinātā nenoteiktība - standartnenoteiktība, kas reizināta ar pārklāšanās koeficientu k=2, kura pie normālsadalījuma

atbilst 95% pārklāšanās varbūtībai. Vidēja standartnovirze 2019.gadā bija 0,34 %, 2020.gadā - 0,23 % un 2021.gadā šis rādītājs bija 0,43 %, t.i., iekļaujas 1% robežās.

Ņemot vērā minēto Dienests Atļaujā izvirza nosacījumu vismaz ik pēc trim gadiem sniegt Dienestā pierādījumus, ka šo pēdējo trīs gadu laikā attiecībā uz norādīto siltumspējas vērtību ir ievērots 1 % intervāls.

Ņemot vērā minēto, monitoringa plānā varētu noteikt 2a pakāpi– koeficients, ko dalībvalsts izmanto savā valsts emisiju uzskaitē, kuru iesniedz Apvienoto nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām sekretariātam. Ja 2a pakāpes siltumspējas vērtība neatšķiras no dabas gāzes piegādātāja vērtības vairāk par 1%, tad praktiski gada emisiju aprēķinam būtu piemērojama precīzāka AS "Gaso" noteiktā vidējā svērtā siltumspējas vērtība, kas noteikta Rīgas siltumspējas zonā, t.i., **2b pakāpe**. AS "Latvenergo" aprēķinos un ziņošanai izmanto AS "Gaso" noteikto vidējo svērto siltumspējas vērtību, kas arī tiek izmantota AS "Latvenergo" uzskaites datos un norēķinos ar dabas gāzes piegādātāju.

Lai novērtētu un salīdzinātu dabas gāzes informāciju par dabas gāzes siltumspēju, katru gadu tiek sagatavots un apstiprināts dabas gāzes un kurināmā kvalitātes kontroles analīžu grafiks. AS "Latvenergo" Vides un darba aizsardzības funkcijas Testēšanas centra ķīmijas laboratorija, kura akreditēta atbilstoši LVS ISO IEC 17025 prasībām (LATAK -T-146) un periodiski (1 reizi nedēļā) atbilstoši standartiem LVS EN ISO 6974-3 un LVS EN ISO 6976 veic dabas gāzes sastāva un siltumspējas noteikšanu. TEC-2 dabas gāzes noņemšanas vieta ir gāzes turbīnu pievadā.

Akreditētās laboratorijas noteiktā siltumspēja tiek izmantota tikai, lai salīdzinātu dabas gāzes sistēmas operatora sniegto informāciju, jo norēķinos atbilstoši MK noteikumiem Nr. 78, tiek izmantota dabas gāzes sadales sistēmas operatora (SSO) informācija par dabas gāzes siltumspēju. Dabas gāzes siltumspējas salīdzināšanas protokoli pievienoti pielikumā Nr.4. AS "Latvenergo" aprēķinos un ziņošanai izmanto AS "Gaso" noteikto vidējo svērto siltumspējas vērtību, kas arī tiek izmantota AS "Latvenergo" uzskaites datos un norēķinos ar dabas gāzes piegādātāju un AS "Latvenergo" piederošajā akreditētajā laboratorijā noteikto siltumspēju ir iespējams izmantot gan salīdzināšanai un kontrolei, kā arī CO₂ aprēķinam un ziņošanai.

Dabas gāzes emisijas faktoram tiek piemērota 2a pakāpe atbilstoši regulas 2018/2066 31. panta 1. punktam, jo aprēķinos tiek izmantota vērtība, ko Latvija izmanto siltumnīcefekta gāzu emisijas vienību inventarizācijas ziņojumā. Emisijas faktora noteikšanai tiek izmantots gāzes oglekļa saturs, kuru emisijas koeficienta noteikšanai nosaka AS "Conexus Baltic Grid" un AS "Gaso", t.i. gāzes piegādātājs. Ņemot vērā, ka dabas gāzes kvalitāte tiek regulāri noteikta akreditētā laboratorijā un salīdzināta ar dabas gāzes piegādātāja datiem, un atšķirība ir zemāka par 1%, kā arī dabas gāzes pārvades un sadales sistēmā ievadāmās un transportējamās aizvietotājgāzes kvalitātes raksturlielumi noteikti ministru kabineta *Dabas gāzes tirdzniecības un lietošanas noteikumos Nr.78(07.02.2017.)*, tad salīdzinot dabas gāzes siltumspēju, tiek kontrolēts arī dabas gāzes sastāvs. Atbilstoši regulas 2018/2066 41.panta 1.punktam monitoringa plānā TEC-2 kā C kategorijas iekārtai tiek piemērota 1 līmeni zemāka pakāpe, t.i., **2a pakāpe**.

CO₂ aprēķins avota plūsmai dīzeļdegviela, komerciālais standarta kurināmais – lielas plūsmas avots, **4. pakāpe** (maksimālā pieļaujamā nenoteiktība avota plūsmas noteikšanai ±1.5%).

Piegādātās dīzeļdegvielas daudzumu nosaka ar tilpuma un masas metodi. Ja pieņemšanas laikā noteiktā faktiskā neto masa un pavadzīmē norādītā masa atšķiras ne vairāk, kā nosaka pieņemšanas laikā izmantojamā metode vai tehnisko līdzekļu pieļaujamā kļūda maksimālo vērtību robežās, kurināmo pieņem ar daudzumu, kas norādīts piegādātāja pavadzīmē. Informāciju par saņemto dīzeļdegvielu fiksē dīzeļdegvielas pieņemšanas veidlapā. Pārskata periodā (mēnesī) sadedzināto dīzeļdegvielas daudzumu nosaka novērtējot kurināmā atlikumus, veicot šķidrā kurināmā ikmēneša inventarizāciju tvertnē, izmantojot verificētu mērlenti. Dīzeļdegvielas inventarizācijas procesā tiek pielietota mērlente ar atsvaru, kuru mehāniski iegremdē

dīzeļdegvielas tvertnēs un nosaka degvielas līmeni milimetros. Lai noteiktu un apstiprinātu kurināmā atlikumu uz nākošā mēneša pirmo datumu tiek sastādīts inventarizācijas akts. Dīzeļdegvielas bilances dati tiek ievadīti atskaites formā Nr.1 "Dati par elektrostaciju darbu". Atbilstoši formas datiem tiek aprēķināta ikmēneša CO₂ emisija.

Dīzeļdegvielas kvalitātes kontrole

Atbilstoši kurināmā kontroles grafikam AS "Latvenergo" Vides un darba aizsardzības funkcijas Testēšanas centra ķīmijas laboratorija nosaka dīzeļdegvielas neto siltumietilpību, ko nosaka atbilstoši standartam DIN 51900. Laboratorijas dati emisijas aprēķinā netiek izmantoti. Tie tiek izmantoti zemākās siltumspējas ziņošanai piemērotās vērtības kontrolei.

Kurināma zemākais sadegšanas siltuma faktors

Dabas gāzei – **2b pakāpe**, aprēķinos un ziņošanai izmanto AS "Gaso" noteikto vidējo svērto siltumspējas vērtību.

Dīzeļdegvielai – **2a pakāpe**, vērtība, ko Latvija izmanto siltumnīcefekta gāzu emisijas vienību inventarizācijas ziņojumā (<https://videscentrs.lv/gmc.lv/>).

Emisijas faktors

Dabas gāzei – **2a pakāpe**, vērtība, ko Latvija izmanto siltumnīcefekta gāzu emisijas vienību inventarizācijas ziņojumā (<https://videscentrs.lv/gmc.lv/>).

Dīzeļdegvielai – **2a pakāpe**, vērtība ko Latvija izmanto siltumnīcefekta gāzu emisijas vienību inventarizācijas ziņojumā (<https://videscentrs.lv/gmc.lv/>).

Oksidācijas faktors

Dabas gāzei – **1 pakāpe**, vērtība, ko Latvija izmanto siltumnīcefekta gāzu emisijas vienību inventarizācijas ziņojumā (<https://videscentrs.lv/gmc.lv/>).

Dīzeļdegvielai – **1 pakāpe**, vērtība, ko Latvija izmanto siltumnīcefekta gāzu emisijas vienību inventarizācijas ziņojumā (<https://videscentrs.lv/gmc.lv/>).

8.4. informācija par reģistrāciju vides pārvaldības un audita sistēmas reģistrā

Uzņēmumi nav reģistrēti Eiropas Savienības Vides pārvaldības un audita sistēmas reģistrā (EMAS).

C sadaļa

Atļaujas nosacījumi

9. Iekārtu saraksts, uz kurām attiecas šī atļauja

Atļaujas nosacījumi attiecas uz sekojošām AS "Latvenergo" Rīgas TEC-1 sadedzināšanas iekārtām:

Nr. p.k.	Emisijas avota apzīmējums	Tehnoloģiskās iekārtas nosaukums (emisijas avota apraksts)	Ražošanas jauda (<u>nominālā siltuma jauda</u> MW)	Tehnoloģiskās iekārtas darbības uzsākšanas datums	Emisijas punkta apzīmējums	Avota plūsmas nosaukums/tips
1.	S1	Kombinētā cikla gāzes turbīna GE/MS9001 (FB) ar utilizācijas katlu	elektriskā jauda 413 (442), siltuma jauda 274	31.12.2008.	EP1	Dabas gāze – degšana: cits gāzveida un šķidrās kurināmais
2.	S2	Tvaika palīgkatls "Vapor" TTK 300-SH	8.5	31.12.2008.	EP2	

3.	S3	Kombinētā cikla gāzes turbīna GE/MS9371 ar utilizācijas katlu	elektriskā jauda 419 (439), siltuma jauda 270	23.09.2013.	EP3	Dabas gāze – degšana: cits gāzveida un šķidrās kurināmais; Dīzeļdegviela - degšana: komerciālais standartkurināmais
4.	S4	Tvaika palīgkatls "LOINTEK" LKM-30	17.25	23.09.2013.	EP4	
5.	S5	Ūdens sildkatls KVGМ-100	116	12.1973.	EP5	
6.	S6	Ūdens sildkatls KVGМ-100	116	12.1973.		
7.	S7	Ūdens sildkatls KVGМ-100	116	12.1983.		
8.	S8	Ūdens sildkatls KVGМ-100	116	12.1993.	EP6	
9.	S9	Ūdens sildkatls KVGМ-100	116	11.04.2013.		
10.	S10	Pašpatēriņa tvaika katls DE-25-14 GMO	13	05.04.1990.	EP7	

10. Nosacījumi iekārtu darbībai

1. AS „Latvenergo” TEC-2 sadedzināšanas iekārtas ekspluatēt atbilstoši izstrādātajām instrukcijām un normatīvo aktu prasībām, uzturēt sadedzināšanas procesus optimālā režīmā.
2. Sadedzināšanas iekārtas ekspluatēt, lai izplūdes gāzēs netiek pārsniegtas normatīvajos aktos par kārtību, kādā novērš, ierobežo un kontrolē gaisu piesārņojošo vielu emisiju no sadedzināšanas iekārtām noteiktās emisijas robežvērtības.
3. Atbilstoši MK 13.11.2012. noteikumu Nr.769 „Noteikumi par stacionāro tehnoloģisko iekārtu dalību Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā” 46.punktam Dienests pieņem lēmumu par operatoram izsniegtās atļaujas atcelšanu, ja:
 - tā konstatē, ka iekārta ir beigusi savu darbību;
 - saskaņā ar operatora iesniegumu attiecīgā iekārta vairs neveic nevienu no likuma „Par piesārņojumu” 2.pielikumā minētajām darbībām;
 - operators ir sniedzis nepatiesu vai maldinošu informāciju vai neievēro atļaujā minētos nosacījumus;
 - operators nav iesniedzis informāciju par iekārtas darbības būtiskām izmaiņām saskaņā ar minēto noteikumu 33.punktu;
 - operatoram izsniegtā A kategorijas piesārņojošas darbības atļauja ir atcelta vai saskaņā ar Administratīvā procesa likumu ir zaudējusi spēku.

11. Nosacījumi resursu izmantošanai iekārtās – enerģija (siltumenerģija un elektroenerģija), kurināmais, izejvielas (arī siltumenerģija un elektroenerģija, kas izmantota kā izejviela ražošanā) un palīgmateriāli.

Enerģija

Racionāli izmantot enerģiju, novērst vai, ja tas nav iespējams, samazināt neatjaunojamo dabas resursu izmantošanu.

Kurināmais, izejvielas un palīgmateriāli

1. Kā kurināmo izmantot dabasgāzi un dīzeļdegvielu (saskaņā ar noslēgto līgumu ar tās piegādātāju).

2. Kurināmā patēriņa uzskaiti veikt atbilstoši uzņēmuma izstrādātajiem procedūrām, kas saistītas ar datu plūsmas darbībām un kontroles darbībām, un kas noteiktas saskaņā ar Regulu 2018/2066.
3. Nodrošināt, lai monitoringa aprakstā norādītā mērierīce būtu kalibrēta, noregulēta un regulāri pārbaudīta, atbilstoši normatīvajiem aktiem par valsts metroloģiskai kontrolei pakļauto mērīšanas līdzekļu sarakstu.
4. Lai pamatotu noteikto līmeņu izmantošanu, kas paredzēti komerciālajai standartdegvielai, vismaz ik pēc trim gadiem (sakot ar 2024.gadu) sniegt Dienestā pierādījumus, ka šo pēdējo trīs gadu laikā attiecībā uz norādīto siltumspējas vērtību ir ievērots 1 % intervāls.
5. Biogāzes, kas tiek ievadīta kopējā dabas gāzes vienotās pārvades un uzglabāšanas sistēmas, proti, nulles faktora frakcijas noteikšanai izmantot ekvivalenta enerģijas satura biogāzes iegādes pavaddokumentus, kas tiks iegādāti no dabas gāzes vienotās pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora (AS “Conexus Baltic Grid”) atbilstoši Enerģētikas likumā noteiktajām prasībām (*papildināts 27.12.2024*).
6. Operatoram Dienestā sniegt pietiekamus pierādījumus, ka:
 - a) viens un tas pats biogāzes daudzums netiek uzskaitīts divkārti un, konkrētāk, neviens cits neapgalvo, ka izmantotu iegādāto biogāzes daudzumu, arī ar izcelsmes apliecinājumu;
 - b) operators un biogāzes ražotājs ir pieslēgti vienam un tam pašam gāzes tīklam. (*papildināts 27.12.2024*)
7. Dienestam sniegt izsekojamu informāciju, ka enerģijas satura biogāzes iegādes pavaddokumentos sniegtie dati par nulles faktora biomasas frakciju ļauj izsekot biogāzes pārvadei. Atbilstību šim punktam var uzskatīt par pierādītu tad, ja operators iesniedz pierādījumus par tāda biogāzes daudzuma iegādi, kas saistīts ar attiecīga daudzuma anulēšanu Eiropas Savienības (ES) datubāzē, kura izveidota saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 31.a pantu, vai valsts datubāzē, kuru dalībvalsts izveidojusi saskaņā ar minētās Direktīvas 31.a panta 5. punktu. (*papildināts 27.12.2024*)

12. Nosacījumi iekārtā veikto emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu darbību un to radīto emisiju monitoringam saskaņā ar šīs atļaujas 1.pielikumā pievienoto monitoringa plānu:

Siltumnīcefekta gāzu monitoringu nodrošināt saskaņā ar iekārtas monitoringa plānā ietvertajiem datiem (1.pielikums).

12.1. darbības datu monitorings (saskaņā ar monitoringa plānu)

1. Darbības datus izsaka kā patērētā kurināmā neto enerģijas saturu (TJ) pārskata perioda laikā un aprēķina pēc šādas formulas:

Dabas gāzei:

$$\text{Darbības dati [TJ]} = \text{patērētais kurināmais [1000 Nm}^3] \times \text{kurināmā zemākais sadegšanas siltuma faktors [GJ/1000 Nm}^3] \times 10^{-3}$$

Dīzeļdegvielai:

$$\text{Darbības dati [TJ]} = \text{patērētais kurināmais [t]} \times \text{kurināmā zemākais sadegšanas siltuma faktors [TJ/t]}$$

2. Kurināmā zemākā sadegšanas siltuma faktoru izmantot: dabas gāzei - AS “Gaso” noteikto siltumspējas vērtību; dīzeļdegvielai - attiecīgā gada emisijas faktoru, ko izmanto valsts siltumnīcefekta gāzu emisijas vienību inventarizācijā (<https://videscentrs.lv/gmc.lv/>).

12.2. emisiju noteikšanas metode un noteikšanā izmantotie parametri

1. CO₂ daudzumu noteikt saskaņā ar standarta uz aprēķiniem balstīto metodoloģiju.
2. Sadedzināšanas emisijas aprēķināt katrai avota plūsmai, reizinot darbības datus, kas ir sadedzinātā kurināmā daudzums, izteikts teradžoulos, pamatojoties uz zemāko siltumspēju,

ar atbilstošo emisijas faktoru, kas izteikts kā CO₂ tonnas uz teradžoulu (t CO₂/TJ) un atbilst zemākās siltumspējas izmantošanai, un ar atbilstošo oksidācijas koeficientu, izmantojot formulu:

$$CO_2 \text{ emisijas (t)} = \text{darbības dati [TJ]} \times \text{emisijas faktors [t CO}_2\text{/TJ]} \times \text{oksidācijas faktors}$$

- Emisijas aprēķinā ietvertajam emisijas faktoram un oksidācijas faktoram pielietot vērtības, ko izmanto valsts siltumnīcefekta gāzu emisijas vienību inventarizācijā (<https://videscentrs.lv/mc.lv/>).
- Dabas gāzei, atskaitot nulles faktora biomasas frakciju, kas tiek pamatota ar gāzes izcelsmes apliecinājumiem. Biogāzei un fosilajai dabas gāzei ir vienāds ķīmiskais sastāvs (galvenokārt, sastāv no metāna), tādēļ ir pamatoti izmantot enerģijas daļas vērtības, lai noteiktu biomasas daļu.

$$CO_2 \text{ emisijas (t)} = \text{darbības dati [TJ]} \times \text{emisijas faktors [t CO}_2\text{/TJ]} \times \text{oksidācijas faktors} \times (1 - BF)$$

$$CO_2 \text{ (t)} = (B \times Qz^d) [TJ] \times E_{CO_2} [tCO_2/TJ] \times p \times (1 - BF),$$

kur

B – dabas gāzes patēriņš (1000000 m³),

Qz^d – kurināmā zemākais sadegšanas siltums (TJ/1000000 m³),

E_{CO2} – CO₂ emisijas faktors (t CO₂/TJ),

BF – kurināmā (dabas gāzes) biomasas frakcijas daļa,

p – oksidācijas faktors.

$$BF = BF_q / B_q,$$

kur

BF_q – izmantotās biogāzes siltumenerģijas daudzums (TJ)

B_q – kopējais ar kurināmo ievadītais siltuma daudzums (*B_q* = *B* × *Qz^d*) (TJ)

$$BF_q = BF_{MWh} \times 0.0036$$

kur

BF_{MWh} – ar izmantotajiem (norakstītajiem) izcelsmes apliecinājumiem pamatotais biogāzes daudzumu megavatstundās (MWh).

12.3. monitoringā un ziņošanā izmantoto datu plūsma un kontrole.

- SEG emisijas monitoringā un ziņošanā izmantojamo datu plūsmu un kontroli veikt izmantojot šīs atļaujas 1.pielikumā pievienoto monitoringa plānā norādītos pasākumus.
- Veicot turpmāko monitoringu un ziņošanu, ievērot uzlabojumu ieteikumus, kas iekļauti verificācijas ziņojumos.

13. Nosacījumi paraugu ņemšanai, ja aprēķina faktori tiek noteikti, izmantojot analīzes saskaņā ar šīs atļaujas 2.pielikumā pievienoto paraugu ņemšanas plānu.

Neattiecas uz iekārtu.

14. Nosacījumi vides valsts inspektoru regulārajām kontrolēm

Pārbaudes laikā nodrošināt vides valsts inspektoriem netraucēti pārbaudīt atļaujā izvirzīto nosacījumu un spēkā esošo ārējo normatīvo aktu noteikto prasību, kas attiecas uz iekārtas piesārņojošo darbību, izpildi, brīvu pieeju atļaujā paredzētajiem datu reģistrācijas žurnāliem, brīvu pieeju uzņēmuma piesārņojošo darbību reglamentējošiem dokumentiem, uzrādot to oriģinālus, kā arī uzņēmuma atbildīgo amatpersonu klātbūtni.

D sadaļa

Operatora saistību pildīšanas nosacījumi

15. Nosacījumi ikgadējiem emisiju ziņojumiem:

15.1. Emisiju ziņojumu sagatavošanas un verificēšanas nosacījumi

1. Iekārtas operatoram emisiju ziņojumu un darbības līmeņa ziņojumu sagatavot elektroniskā formā, izmantojot attiecīgas veidlapas.
2. Atbilstoši Regulas 2018/2066 72.panta 2.punktā noteiktajam visus mainīgos lielumus, ko izmanto emisiju aprēķināšanai, noapaļo tā, lai ietvertu visus ciparus, kas nozīmīgi emisiju aprēķināšanas un ziņošanas vajadzībām.
3. Emisiju ziņojumā neveikt emisiju aprēķinā izmantoto datu un starprezultātu noapaļošanu, bet ***noapaļot tikai gala rezultātu – gada kopējo emisiju apjomu*** (tonnās).
4. Emisiju ziņojumu un darbības līmeņa ziņojumu iesniegt verificēšanai un verificācijas ziņojuma sagatavošanai akreditētai kompetentai, neatkarīgai atbilstības novērtēšanas institūcijai.
5. Nodrošināt, ka verificētajam ir piekļuve jebkuram ražošanas objektam, iekārtai un jebkurai informācijai, kas ir nepieciešama verificācijas veikšanai.
6. Nodrošināt, ka emisiju ziņojumā iekļautie dati sakrīt ar informāciju, ko operators ir ***sniedzis ikgadējā statistiskajā pārskatā par gaisa aizsardzību***, saskaņā ar normatīvajiem aktiem par prasībām attiecībā uz vides monitoringu un tā veikšanas kārtību, un Centrālajai statistikas pārvaldei saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts statistiku.
7. Ja verificācijas ziņojums satur nenovērstas neatbilstības vai uzlabojumu, operatoram iesniegt ziņojumu Dienestā ***līdz 30.jūnijam*** gadā, kad verificētais sniedza minēto verificācijas ziņojumu. Šajā ziņojumā jāapraksta, kā un kad operators ir novērsis vai plāno novērst verificētāja atklātās neatbilstības un īstenot ieteiktos uzlabojumus, vai sniedz pamatojumu tam, ka verificācijas ziņojumā iekļauto ieteikumu izpilde operatora izmantoto monitoringa metodoloģiju neuzlabotu, kā arī, ja ieteikumu izpilde radīs nesamērīgas izmaksas, iesniedz pierādījumus par šo izmaksu nesamērīgumu.
8. Dokumentēt un arhivēt informāciju par monitoringa veikšanu un iegūtajiem rezultātiem. Šādu informāciju par emisijas monitoringa veikšanu un iegūtajiem rezultātiem saglabāt vismaz **10 (desmit) gadus**.

15.2. Emisiju ziņojumu iesniegšanas kārtība

1. ***Katru gadu līdz 15.martam*** atbilstoši normatīvo aktu prasībām iesniegt Dienestā emisijas ziņojumu (norādot, kura emisiju ziņojumā iekļautā informācija klasificējama kā komercnoslēpums), darbības līmeņa ziņojumu (par iepriekšējo divu gadu darbības līmeņiem) un verificācijas ziņojumus emisiju ziņojumam un darbības līmeņa ziņojumam.
2. **45 darbdienū** laikā operatoram jāiesniedz Dienestā emisiju ziņojumu un verificācijas ziņojumu, ja stājies spēkā Dienesta lēmums par atļaujas atcelšanu, veikta operatora reorganizācija/maiņa, veikta operatora likvidācija vai iekārta pārtraukusi darbību.

15.3. Emisiju ziņojumu izvērtēšanas nosacījumi

Dienests izvērtē operatora iesniegto emisiju ziņojumu un verificācijas ziņojumu saskaņā ar normatīvajos aktos par stacionāro tehnoloģisko iekārtu dalību Eiropas Savienības emisiju kvotu tirdzniecības sistēmā izvirzītajiem nosacījumiem.

15.4. darbības līmeņa ziņojumu sagatavošanas un verificēšanas nosacījumi (papildināts 27.12.2024.)

1. Operatoram emisijas monitoringa rezultāti jānorāda darbības līmeņa ziņojumā, kuru sagatavo, izmantojot vienoto Eiropas Komisijas izstrādāto darbības līmeņa ziņojuma

veidlapu un ņemot vērā Eiropas Komisijas Īstenošanas Regulas (ES) 2019/1842 (31.10.2019.), ar ko nosaka noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/87/EK piemērošanai attiecībā uz sūkāku kārtību, kā izdarāmi bezmaksas emisijas kvotu iedales pielāgojumi sakarā ar darbības līmeņa izmaiņām, 3.panta otrajā daļā noteikto darbības līmeņa minimālo saturu.

2. Darbības līmeņa ziņojumu iesniegt verificēšanai un verificācijas ziņojuma sagatavošanai akreditētai kompetentai, neatkarīgai atbilstības novērtēšanas institūcijai.
3. Verificētājs, ņemot vērā verificācijas laikā iegūto informāciju, 15 darbdienu laikā pēc operatora sagatavotā emisiju ziņojuma saņemšanas sagatavo verificācijas ziņojumu, izmantojot Eiropas Komisijas izstrādāto verificācijas ziņojuma veidlapu, un iesniedz to operatoram, izmantojot ETS informācijas sistēmu.

15.5. darbības līmeņa ziņojumu iesniegšanas kārtība (papildināts 27.12.2024.)

Katru gadu līdz 15.martam, izmantojot ETS informācijas sistēmu atbilstoši normatīvo aktu prasībām, iesniegt Dienestā darbības līmeņa ziņojumu un verificācijas ziņojumu par darbības līmeņa ziņojumu.

15.6. darbības līmeņa ziņojumu izvērtēšanas nosacījumi (papildināts 27.12.2024.)

Dienests izvērtē operatora iesniegto darbības līmeņa ziņojumu un verificācijas ziņojumu, ņemot vērā šādus nosacījumus:

- darbības līmeņa ziņojums un verificācijas ziņojums ir iesniegts likumdošana noteiktajos termiņos un noteiktajā formātā;
- darbības līmeņa ziņojums un verificācijas ziņojums ir sagatavots saskaņā ar MK noteikumu Nr.769 48.4 un 61. punktā minētajām prasībām;
- darbības līmeņa ziņojums ir verificēts kā apmierinošs;

šādu informāciju:

- iekārtu saraksta emisijas kvotu sadalei 2021.–2025. gadam vai 2026.–2030. gadam izstrādes laikā operatora iesniegto informāciju;
- verificācijas ziņojumā norādīto informāciju par verificēšanas laikā konstatētiem būtiskiem nepatiesiem apgalvojumiem.

16. Nosacījumi operatora saistību pildīšanai attiecībā uz emisijas datu ievadi emisiju reģistrā un emisijas kvotu nodošanu.

1. Darbības ar emisijas kvotām (kvotu nodošanu) veikt saskaņā ar likuma „Par piesārņojumu” 32.³ pantā noteiktajām prasībām.
2. Katru gadu **līdz 31.martam** emisijas kvotu reģistrā pieteikt verificējamo emisiju apjomu saskaņā ar Eiropas Komisijas Regulas (ES) Nr. 389/2013 (02.05.2013.), ar ko izveido Savienības reģistru saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK, Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr.280/2004/EK un Nr.406/2009/EK un ar ko atceļ Komisijas Regulas (ES) 920/2010 un Nr.1193/2011 prasībām.
3. Katru gadu **līdz 30.aprīlim** nodot VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” emisijas kvotas, kas atbilst iekārtas emitētajam siltumnīcefekta gāzu daudzumam iepriekšējā kalendāra gadā.

17. Prasības informācijai, kas sniedzama vides aizsardzības institūcijām, ja pārkāpti atļaujas nosacījumi

Ja ir pārkāpti atļaujas nosacījumi vai apdraudēta šo nosacījumu turpmākā ievērošana, nekavējoties ziņot Dienestam un rīkoties tā, lai nodrošinātu, ka iekārtas normāla darbība tiek atjaunota visīsākajā laikā vai attiecīgi tiek novērsts iespējamais vides aizsardzības normatīvajos aktos noteikto prasību vai atļaujas nosacījumu ievērošanas apdraudējums.

18. Nosacījumi atļaujas grozījumu veikšanai (precizēts 27.12.2024.)

1. Iesniegt Dienestā iesniegumu par atļaujā nepieciešamajiem grozījumiem vismaz **45 darbdienas** pirms izmaiņu ieviešanas, ja:
 - operators plāno izmaiņas iekārtā, tās darbībā vai iekārtas darbības līmenī sakarā ar jaudas samazināšanu vai iekārtas paplašināšanu, tai skaitā iegūstot savā īpašumā visas citam operatoram piederošās stacionārās tehnoloģiskās iekārtas vai īrējot visas citam operatoram piederošās stacionārās iekārtas;
 - monitoringa plānā veicamas būtiskas izmaiņas Regulas Nr.2018/2066 15.panta 3.punktā noteiktajos gadījumos (mainās iekārtas kategorija, ja šādu izmaiņu dēļ ir jāmaina monitoringa metodika; mainās tas, vai iekārta ir uzskatāma par iekārtu ar mazām emisijām; mainās emisijas avoti; no aprēķinos balstītas metodikas pāriet uz mērījumu balstītu metodiku vai otrādi; mainās piemērotā pakāpe; tiek ieviestas jaunas avota plūsmas; mainās avota plūsmu kategorija; tiek ieviestas jaunas metodes vai mainītas esošās metodes, kas attiecas uz paraugušanu, analīzi vai kalibrēšanu, ja tas tieši ietekmē emisiju datu pareizību).
2. Iesniegt Dienestā iesniegumu par atļaujā nepieciešamajiem grozījumiem vismaz **15 darbdienas** pirms izmaiņu ieviešanas, ja:
 - monitoringa plānā veicamas izmaiņas regulas Nr.2018/2066 14.panta 2.punktā noteiktajos gadījumos (ja rodas jaunas emisijas, ko izraisa jaunu darbību veikšana vai tādu jaunu kurināmo/degvielu izmantošana, kuri vēl nav iekļauti monitoringa plānā; ja mainās datu pieejamība, jo tiek izmantoti jaunu veidu mērinstrumenti, un tas sekmē emisiju pareizāku noteikšanu; ja ir konstatēts, ka iepriekš piemērotās monitoringa metodikas rezultātā iegūtie dati ir nepareizi; ja monitoringa plāna mainīšana uzlabo paziņoto datu pareizību, ja vien tas nav tehniski neiespējami vai nerada pārmērīgas izmaksas; ja monitoringa plāns ir atzīts par neatbilstošu šīs regulas prasībām un kompetentā iestāde lūdz operatoru vai gaisakuģa operatoru veikt tajā izmaiņas; ja ir jāreaģē uz ierosinājumiem uzlabot monitoringa plānu, kas izteikti verifikācijas ziņojumā),
 - mainītie emisiju aprēķina faktori nodrošinās emisiju noteikšanu ar lielāku precizitāti

Pielikumi

- 1) **iekārtu veikto likuma „Par piesārņojumu” 2.pielikumā minēto piesārņojošo darbību un to radīto emisiju monitoringa nosacījumi (saskaņā ar operatora sagatavoto monitoringa plāna veidlapu):**

AS „Latvenergo” Rīgas TEC-2 monitoringa plāna 3.versija, elektroniskās formas datnes nosaukums: 241010_Piel_1_TEC-2_monitoringaplans.pdf.

- 2) **shēma, kurā ataino emisiju avotus, avotu plūsmas, un mērierīces:**

AS „Latvenergo” Rīgas TEC-2 avotu plūsmu shēma, elektroniskās formas datnes nosaukums: 241010_Piel_2_TEC-2_plusmu_shemas_1.pdf.